

[Arne Larsen.]

direktorat. Det bliver en stor historie, men til gengæld bliver der store rationaliseringspenge at hente. Må jeg føje til, at jeg anser det for aldeles nødvendigt, at et sådant direktorat har en eller flere afdelinger, der projekterer og bygger. I den branche er andenhånds- og papirerfaringer alene af ret begrænset værdi.

Hr. Langkilde var ind på et meget vigtigt felt i spørgsmålet om ikke alene projekteringen, men også selve styringen af byggeriet. Her havde jeg for ikke så længe siden lejlighed til her i salen at henlede ministerens opmærksomhed på, at der i tidsskriftet Dansk Byggeteknik af hr. civilingeniør, direktør Børge Damkjær, der er direktør for Dansk Byggestyring, blev fremsat en påstand, som vel stadig væk er en påstand, om, at der alene ved hjælp af en tilbundsgående og virkelig gennemgribende byggestyring kunne spares 5 milliarder kr. om året på det byggeri, vi udfører her i Danmark. Jeg ved ikke, om hans ord står til troende, men jeg synes, at det i alle tilfælde er værdt at undersøge denne problemstilling og eventuelt at knytte ham til boligministeriets konsulentvirksomhed.

Jeg vil gerne have disse tanker, som jeg her har fremført, drøftet i udvalget. Jeg ser med sympati på boligministerens bestræbelser, men området og opgaven er så vigtig, at det nødigt skulle ende sådan, at der ingenting sker.

Sigsgaard: Hr. Arne Larsen sagde en hel masse fornuftige ting nu for et øjeblik siden. Han sagde bl. a.: lad os starte med at hittede ud af, hvad der skal bygges af offentligt statsligt byggeri inden for de næste 10 år, og lad os så ud fra det give os til at planlægge og indrette administrationen efter det osv. Det er rigtigt nok, men samtidig er det nå stop på det punkt, hele hr. Arne Larsens store plan, der blev udrullet heroppe lige før, kikser. Thi for at kunne lave en sådan oversigt over, hvad der skal bygges de næste 10 år, må man for det første have klarhed over: hvad er det for en økonomisk politik, der skal føres, hvilke midler vil der blive stillet til rådighed? Det fordrer en økonomisk planlægning, som man ikke kender til i vores samfund. Man kunne komme en hel del videre;

hvor langt man kan komme inden for de eksisterende rammer, skal jeg ikke nu gå ind på.

Hr. Arne Larsens idé forudsætter også, at man havde en landsplanlægning her i landet. Det er noget, man har snakket om i masser af år, og man har et landsplansekretariat og et landsplanudvalg, som er blevet sultet bevillingsmæssigt af de skiftende regeringer; det har aldrig nogen sinde fået lov til at komme med en skitse til en landsplan. Jeg tror i øvrigt, at der ligger en skitse, men i hvert fald har folketinget aldrig nogen sinde vedtaget en landsplan eller bare dele af en landsplan, og så længe man ikke har en landsplanlægning, kan man selvfølgelig heller ikke lave en byggeplan for 10 år, for hvor skal de bygninger egentlig placeres henne?

Hr. Helge Nielsen stillede spørgsmålet: når man nu også vidt nok med rationalisering og billiggørelse gennem vedtagelse og brug af det forslag til lov, der ligger på bordet? Det tror jeg ikke man gør, og det var nok også det, hr. Helge Nielsen var i tvivl om. Jeg må tilføje, at uanset hvor flittigt man bruger loven, hvis den vedtages, som forslaget ligger her, så ville staten jo stadig væk være dybt afhængig af byggematerialeindustrien. Der er det jo sådan, at en enkelt stor koncern, F. L. Smidth-koncernen, i dag kontrollerer den altovervejende del af byggematerialeindustrien, og det burde egentlig være betænkeligt for regeringen, for det vil sige, at denne ene koncern sætter grænsen for, hvor langt man kan nå med billiggørelse af byggeriet.

Det burde være betænkeligt for regeringen, der jo siger, at den hylder konkurrencen — jeg tror også, boligministeren holder kønne taler om det. Megen konkurrence kan der jo ikke blive, når én koncern sidder på næsten hele branchen. Men hidtil har regeringen ikke givet udtryk for bekymring over monopoliseringen, og det vil den nok heller ikke gøre i dette tilfælde. Monopoliseringen har på dette område betydning, at det koster stort set lige meget at bygge uanset valg af materialer og metode. I stedet for at billiggøre byggematerialerne kan et monopol benytte de tekniske fremskridt til at skaffe sig ekstra profit.

En anden grund til, at det er for dyrt at bygge, er som allerede nævnt, at langtids-